

[Ole Bjørn Kraft.]

smertelig og vanskelig proces for ethvert folk og enhver stat at gå ned ad trappestigen. Det kan vi her i landet tale med om. Det tog os et helt århundrede, før vi vændede os til, at Danmark ikke længere var en magt, men et land. De andre stater i Europa, som må gå samme vej, må forstå, at det er gennem sammenholdet og samarbejdet i den vestlige verden, vor fremtidige gerning skal gøres og vor storhed bestå. Det betyder ikke på nogen måde — det vil jeg gerne understrege — at vi skal give afkald på velbegrundede rettigheder; det er der ingen grund til — vi har også magt til at hindre det — eller opgive at forsvare os imod ensidige krænkelse, der angriber vore vitale interesser. Men det har noget at sige om den måde, vi bør behandle problemerne på, og det mål, vi sætter for vor politik på lang sigt, og det afgør i allerhøjeste grad de muligheder, som kan anvendes overfor de konflikter, der uundgåeligt vil eller må opstå under den nye udvikling, verden er undergivet.

Nu den konflikt, vi i dag taler om, er et resultat af denne udvikling; den står midt i tiden, og vi vil få andre ting af samme karakter med den omformning, som er i færd med at foregå i verden. Derfor kan Suezkonflikten ikke begrænses til spørgsmålet om nationalisering af kanalselskabet. Konflikten berører forholdet til hele den arabiske verden, berører spørgsmålet om, hvorledes denne store arabiske verden på vel 200 millioner mennesker vil stille sig til Europa i fremtiden, om, hvorvidt den vil have tillid til Vestens vilje til et samarbejde, der bygger på andet end Vestens magt-overlegenhed — denne magt-overlegenhed kan vel være nok så tvivlsom, da der jo er andre kræfter i virksomhed.

Den frie sejlsads gennem Suezkanalen er af den største betydning for alle søfarende nationer. Der kan ikke herske tvivl om, at en anfægtelse af den frie gennemsejlingsret fra ægyptisk side øjeblikkelig vil ændre hele den situation, vi befinder os i — det vil f. eks. også et angreb på Israel. Det er klart, at i det øjeblik en sådan handling fandt sted, måtte andre synspunkter anlægges, men der foreligger ikke en sådan situation. Vesten er jo ikke på nogen måde alene om — og det er vor styrke i denne

situation — at betragte gennemsejlingsfrihed som en ting af afgørende betydning; det er den sandelig også for de arabiske lande, der skal afsætte deres olieproduktion. Det er den først og sidst for Indien, hvis hele, meget afgørende 5 års plan står i fare for at lide skibbrud, hvis kanalen lukkes. Derfor ser man også, at Indien er begyndt at udøve en mæglende og pacificerende indflydelse. Et udtryk herfor var det, da en mand, der på ingen måde er ven af England, i en ledende artikel i „Hindustan Times“ forleden skrev: vort hjerte er med Nasser, men vor hjerne er med England. Derfor har vi lov til at formode, at en verdensopinion er ved at danne sig, som vil prøve at finde en løsning, der kan skabe den ønskede sikkerhed for fremtidig brug af kanalen. Derfor er det så vigtigt, at Vesten ikke slår dette over ende, men at den enighed, der er tilvejebragt, ikke alene er en enighed imellem vestlige folk, men at også asiatiske og afrikanske folk er med deri.

Nu er sagen henvist til FN. Det er et internationalt spørgsmål, og det skal løses på internationalt plan. Det bør ikke løses ensidigt ved indgreb fra to eller flere vestlige magter, lige så lidt som det kan afgøres ved en ensidig deklARATION fra ægyptisk side. Det er ikke en sag alene mellem England, Frankrig og Ægypten, det er ikke en sag alene imellem Europa og Ægypten. Vi skal vogte os for, at det ikke bliver en sag imellem Europa, Asien og Afrika, og jeg synes, at den udvikling, vi er kommet ind i, giver store muligheder derfor.

Det grundlag, på hvilket de 18 nationers henvendelse fandt sted, kan vi helt og fuldt tiltræde, og det havde været rimeligt, om forhandling var optaget på dette grundlag. Det må være vort håb, at præsident Nasser vil indse, at nu, da sagen befinder sig i De Forenede Nationer, er tiden kommet, da det er Ægyptens opgave at bidrage til en forhandling og en løsning.

Jeg tror ikke, det har undgået at gøre indtryk, at de fem upartiske mænd, der forhandlede med Nasser, i deres redegørelse til Londonkonferencen ensidigt kunne sige, at de hos Ægyptens præsident mødte uvilje til at besvare fornuftgrunde med fornuftgrunde, hvilket den højtærede stats- og udenrigsminister vist også citerede. Det gør stillingen stærk, men sagen er jo på ingen